

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ	ความพึงพอใจของเกษตรกรในการประกอบอาชีพทำนา ในตำบลชัยบุรี อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง	
ผู้เขียน	นางสาวสุพัชร์ อนันตพวงค์	
ปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)	
คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ	รองศาสตราจารย์ ดร.รุจ ศิริสัตย์ลักษณ์	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
	รองศาสตราจารย์คุณหญิง ณ ลำปาง	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
	รองศาสตราจารย์สุทัศน์ จุลศรีไกวัด	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำนาในตำบลชัยบุรี อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง 2) ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรในการประกอบอาชีพทำนา และ 3) ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการประกอบอาชีพทำนา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เกษตรกรผู้ประกอบอาชีพทำนา จำนวน 214 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุ

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างเกินครึ่งเล็กน้อย (51.4 %) เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 49.49 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา มีประสบการณ์ในการทำนาเฉลี่ย 20.34 ปี มีรายได้จากการจำหน่ายข้าวเฉลี่ย 123,084.60 บาทต่อปี มีพื้นที่ทำนาเฉลี่ย 17.36 ไร่ และมีที่ดินของตนเองเฉลี่ย 11.58 ไร่ เช่าที่ดินเฉลี่ย 5.7 ไร่ มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.32 คน เกือบครึ่งหนึ่งเป็น

สมาชิกกลุ่ม ธกส. มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเฉลี่ย 2.44 ครั้ง/ปี เกษตรกรครึ่งหนึ่ง (50.9 %)ไม่เคยเข้าร่วมการศึกษาดูงาน/เข้ารับการฝึกอบรมวิชาการด้านการปลูกข้าวเลย และเกือบทั้งหมด(91.6 %)มีการรับข่าวสารด้านการเกษตรจากโทรทัศน์มากที่สุด เกษตรกรมีการใช้น้ำจากชลประทานในการทำนามากที่สุด

การศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรในการประกอบอาชีพทำนา โดยศึกษาระดับความพึงพอใจใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการผลิตข้าว ด้านการตลาดข้าว ด้านการได้รับความช่วยเหลือจากองค์กรต่างๆและด้านความสำคัญทางจิตใจ พบว่าโดยภาพรวมเกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง โดยมีความพึงพอใจระดับปานกลางเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านความสำคัญทางจิตใจ ซึ่งเกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับมาก

การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรในการประกอบอาชีพทำนาพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ อายุ รายได้จากการจำหน่ายข้าว จำนวนแรงงานในครัวเรือน การเป็นสมาชิกสถาบันการเกษตร และการศึกษาดูงาน/เข้ารับการฝึกอบรมวิชาการด้านการปลูกข้าว โดยปัจจัยทั้ง 5 ตัว ล้วนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับความพึงพอใจของเกษตรกรในการประกอบอาชีพทำนาทั้งสิ้น

เกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการประกอบอาชีพทำนา พบว่าโดยภาพรวมเกษตรกรมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ที่สำคัญได้แก่ ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ น้ำท่วมซ้ำซาก และมีเงินทุนไม่เพียงพอในการผลิต เกษตรกรมีข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ เสนอให้ภาครัฐเข้ามาแก้ไขปัญหาราคาข้าวอย่างแท้จริง และต้องการให้ปรับปรุงระบบชลประทานให้ทั่วถึงมากกว่าเดิม ตลอดจนต้องการให้ปรับปรุงราคาปัจจัยการผลิตให้ถูกลง

Independent Study Title Farmers' Satisfaction Towards the Occupation of Rice Production in Chaiburi Sub-district, Mueang District, Phatthalung Province

Author Miss Supat Anuntanupong

Degree Master of Science (Agricultural Extension)

Independent Study Advisory Committee

Assoc. Prof. Dr. Ruth Sirisunyaluck	Advisor
Assoc. Prof. Dusdee Na Lampang	Co-advisor
Assoc. Prof. Suthat Julsrigival	Co-advisor

ABSTRACT

The objectives of this research were to study 1) personal characteristics, socio economic of farmers who have occupation in rice production in Chaiburi Sub-district, Mueang District, Phatthalung Province. 2) factors relating to farmers' satisfaction towards the occupation of rice production, and 3) problems, obstacles and suggestions of the farmers towards the occupation of rice production.

The samples used in this research consisted with 214 rice production farmers. Data was collected through the use of interviews and analyzed by computer program. Statistics employed were frequency, percentage, mean, maximum, minimum, standard deviation, and multiple regression analysis.

The results revealed that more than little half (51.4 %) of the farmers were male, with an average age of 49.49 years. More than half of them had primary education, had an average experience of rice production of 20.34 years. The average income for selling a rice was 123,084.60 bath per year. Their average areas of rice

production was 17.36 rai. The average estate of this farmers was 11.58 rai and leased 5.7 rai. Most of them lived in household that had an average labor of 2.32 persons, were members of the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives group. They contacted with Agricultural extension officer averaging in 2.44 per year. Half of farmers (50.9 %) have never been participated in observe activities or academic training. Almost of them (91.6 %) received the most agricultural information from television. They almost used the water from irrigation.

The study on farmers' satisfaction towards the occupation of rice production concerning the satisfaction level in 4 dimensions as follows : producing of rice, marketing of rice, helping from organization and significant of mind. The result was satisfied in a medium which it had the medium of all dimensions that excepted the significant of mind had a high satisfaction.

The study of factors that had a statistically significant correlated with farmers' satisfaction were age, income from selling rice, labor in household, members of institute of agriculture and the observe activities or academic training of producing rice that the 5 factors had positive relationship with the level of farmers' satisfaction towards the occupation of rice production.

As for problems, obstacles and suggestions of the farmers towards the occupation of rice production, it was found that the farmers had the medium problem which is lack of soil fertility, corny flood and do not have enough money for production. The farmers suggested that the government is offered for fix the cost problem, tailored the irrigation system and tailored the cost of factor in production.